

Samherji fiskeldi ehf.
Glerárgötu 30
600 Akureyri

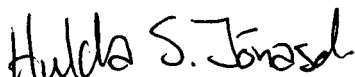
Reykjavík, 6. júlí 2020
UST202003-104/H.S.J.
08.12.02

**Efni: Reglubundið eftirlit þann 27.5.2020, hjá Samherja fiskeldi ehf. Stóru-
Vatnsleysu**

Þann 27.5.2020 sl. fór fram eftirlit í Samherja fiskeldi ehf. Stóru- Vatnsleysu. Í samræmi við 57. grein reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit sendist meðfylgjandi eftirlitsskýrsla.

Engin frávik komu fram við eftirlit en þrjár ábendingar voru settar fram.

Virðingarfyllst

Hulda Soffía Jónasdóttir
sérfræðingur

Ásta Maack
sérfræðingur

Afrit: Heilbrigðisnefnd Suðurnesja

**Eftirlit með fiskeldisstöð
Landeldi**

Eftirlit með fiskeldisstöð - Gátlisti

Nafn rekstraraðila: Samherji fiskeldi ehf	Dags. eftirlits: 27.5.20	Staðsetning stöðvar: Stóru-Vatnsleysu, Vatnsleysuströnd	Bröttfallinn starfsleyfisflokkur: 3
Kennitala rekstraraðila: 610406-1060	Gildistími starfsleyfis: 31.03.27	Kvittun afhent: Nei	Gerð stöðvar: Landeldi, 1600t af bleikju, lax og silung.

Starfssemi	Já / Í lagi	Nei / Ekki í lagi	Á ekki við	Athugasemdir:
Er umfang í samræmi við starfsleyfi?	X			Skv. gögnum 2018 1530 tonn og skv. gögnum 2019 1583 tonn.
Breytingar á starfsemi frá síðasta eftirliti? Áætlaðar breytingar?	X			Skipt hefur verið um forrit til að halda utan um vöxt og fóðurnotkun.
Er innra eftirlit og skráningar í samræmi við starfsleyfi (sjá grein 3.1. í starfsleyfi).	X			Í lagi.
Ársskýrsla/samantekt skilað fyrir 1. maí?	X			Skilað 26.4.19 v. 2018 og 30.4.20 v. 2019. Fyrir 2018 er um að ræða framleiðsluskýrslur úr FarmControl auk græns bókhalds. 2019: ársyfirlit að mestu að finna í grænu bókhaldi ásamt fóðurnýtingu sem var skilað í sér skjali. Niðurstöður mælinga 2019 bárust 28. maí sl ásamt útreikningum á losun næringarefna frá fóðurnotkun 2019. Losun næringarefna 2018 er áætluð í útstreymisbókhaldi.
Grænu bókhaldi og útstreymisbókhaldi skilað fyrir 1. maí?	X		X	Skilað 26.4.19 v. 2018 og 30.4.20 v. 2019. Magn og gerð úrgangs, annars en dauðfisks, vantaði.
Er áhættumat og uppfærðar viðbragðsáætlanir aðgengilegar á staðnum? (viðbragðsáætlun vegna bráðmengunar, viðbragðsáætlun vegna tímabundinnar og	X			Uppfærðar áætlanir eru aðgengilegar starfsmönnum á starfstöð. Rekstraraðili sendi nýjasta áhættumat og viðbragðsáætlun á eftirlitsaðila fyrir vettvangsferðina

**Eftirlit með fiskeldisstöð
Landeldi**

ótímabundinnar rekstrarstöðvunar)				
Samráðsfundur? Næsti fundur boðaður?			X	Á Ekki við
Er trygging vegna bráðamengunar í gildi?	X			Í lagi. Er í gildi fyrir allar stöðvar Samherja.
Er neyðaráætlun til staðar?	X			Uppfærðar áætlanir eru aðgengilegar starfmönnum á starfsstöð. Í gæðahandbók er áætlun um áætlun vegna tímabundinnar og varanlegrar rekstrarstöðvunar sem gildir fyrir allar stöðvar Samherja fiskeldis.

Umhverfi	Já / Í lagi	Nei / Ekki í lagi	Á ekki við	Athugasemdir:
Umhverfismarkmið og umhverfisstjórnunarkerfi?	X			Umhverfismarkmið eru til staðar í gæðahandbók sem gilda fyrir allar stöðvar Samherja fiskeldis. Stofnunin bendir á kosti þess að setja sér mælanleg markmið. Starfsemin er með Wholefoods vottun og er í ferli að fá ASC vottun.
Stýring á fóðurgjöf þannig að úrgangsmýndun sé í lágmarki?	X			Sjálfvirk fóðrun. Verið að aðlaga vaxtarkúrfur bleikju að Fishtalk sem er sett upp fyrir lax. Eitt af umhverfismarkmiðum Samherja fiskeldis er að halda fóðurstuðli undir 1,3. Skv. ársyfirliti var stuðull 2019 FCR = 1,33 sem má líklega rekja til aðlögunar að FishTalk.
Er skráning á losun fósfórs og köfnunarefnis? Eru losunarmörk virt? Mælingar eða útreikningar? Síðustu mælingar?	X			Losunarmörk starfsleyfis eru 20 kg/tonn. Mæling 2017: fosfór 0,2 mg P/L uppreiknað í 5,9 kg/tonn og 0,7 mg N/L Mælingar 2019: mars 0,2 mg P/L og 0,9 mg N/L; nóvember 0,2 mg P/L og <0,5 mg N/L; desember 0,2 mg P/L og 0,5 mg N/L.

Eftirlit með fiskeldisstöð
Landeldi

				<p>Útreikningar frá fôðurnotkun 2019: 8,8 kg P/ tonn fiskjar og 51,3 kg N/ tonn fiskjar.</p> <p>Mælt hefur verið mánaðalega 2020 vegna undirbúnings fyrir ASC úttekt.</p>
<p>Ástand frárennslis. Eru set eða útfellingar? Olía eða froða? Sorp eða aðrir aðskotahlutir? Hitauppgufun frá frárennslis? Er óeðlileg lykt? Er fiskur í frárennslis?</p>	X			<p>Ekki sást neitt óeðlilegt í útrás frárennslis, dauður fiskur né aðskotahlutir. Ekki er aðgengi að útrásinni nema á fjöru og við vettvangsheimsókn var stutt frá flóði.</p> <p>Nokkrir mávar sáust í fjörunni fyrir ofan útrásina.</p>
<p>Nánari lýsing á mengunarvarnarbúnaði í frárennslis, síun, settjörn, tromlur, oþh. Leið frárennslis frá kerri að viðtaka.</p>	X			<p>Engin hreinsun er á frárennslis nema dauðfiskagildir.</p> <p>Frárennslis er safnað saman frá litlum kerjum syðst sem sameinast svo frárennslis frá miðkerjum og þeim stærstu og rennur út í sjó á einum stað norðan við rafstöðvar og sjómiðlunartanak.</p>
<p>Ástand og lýsing viðtaka (s.s. fjarlægð frá kerum, ferskvatn, sjór).</p>	X			<p>Frárennslis rennur út í sjó, um 50-100 frá nyrstu kerjum.</p>
<p>Er eftirlit með vatnsgæðum í viðtaka.</p>			X	<p>Á ekki við.</p>
<p>Meðhöndlun úrgangs og spilliefna í samræmi við starfsleyfi? Söfnun og förgun dauðfisks?</p>	X			<p>Samningur er við Skinnfisk v. óvæntra affalla/massadauða.</p> <p>Skinnfiskur tekur öll afföll sem eru sótt 3x í viku.</p> <p>Athuga þarf að bæta skráningu á öðrum úrgangi í grænt bókhald og ársyfirlit.</p>
<p>Er umhverfisvöktun í samræmi við starfsleyfi?</p>	X			<p>Uppfærð vöktunaráætlun barst eftir vettvangsheimsóknina, sem hefur verið samþykkt af stofnuninni.</p>
<p>Skil á niðurstöðum mælinga umhverfisvöktunar.</p>	X			<p>Svifagnir (TSS) og COD mælt 2017, 6 mg/L og 65 mg/L</p> <p>Svifagnir eru mældar mánaðalega. Á árinu 2017 var meðaltal yfir árið 8,4</p>

**Eftirlit með fiskeldisstöð
Landeldi**

				<p>mg/L með gildi stakra mælinga á bilinu 4-20 mg/L.</p> <p>Á árinu 2019 var meðaltal svifagna yfir allt árið 17,6 mg/L með gildi stakra mælinga á bilinu 9-29 mg/L.</p> <p>Rekstraraðila er bent á að skoða</p> <p>hversvegna magn svifagna hefur aukist hlutfallslega talsvert meira en framleiðsla.</p> <p>Auk mánaðarlegrar svifagna-mælingar voru gerðar mælingar á heildarfósfór og heildarköfnunarefni í mars 2019.</p> <p>Frá nóvember 2019 hefur mánaðarlegum mælingum á BOD₅, P og N bætt við vegna ASC vottunarferlis. BOD₅ mældist 8 mg/L í nóv og <1 mg/L í des.</p> <p>Niðurstöðum mælinga 2019 var ekki skilað með ársyfirliti en var skilað með uppfærðu ársyfirliti 28. maí sl. Þó einungis sé gerð krafa um mælingar á þriggja ára fresti í starfsleyfi óskar eftirlitsaðili eftir því að niðurstöður mælinga séu sendar með ársyfirliti framvegis ef þær eru framkvæmdar á annað borð.</p>
Skil á öðrum mælingum sem nefndar eru í starfsleyfi, ef við á.			X	Engar frekari mælingar en þær sem hafa verið nefndar hér að ofan.
Næstu áætluðu mælingar? Hverjar? Er það skv. starfsleyfi? Hver sér um mælingarnar?	X			<p>Vegna ASC vottunarferils er nú mælt mánaðalega og næst verður mælt í júní 2020. Þetta er umfram kröfur í starfsleyfi.</p> <p>Rekstraraðili tekur sýni sem eru mæld hjá Sýni hf.</p>

Niðurstöður síðasta eftirlits:

Eitt frávik kom fram í eftirliti 2018 sem varðaði að teikningar af frárennsli vantaði. Eftir eftirlitið bárust teikningar og því var frávikinu lokað við útgáfu lokaskýrslu.

Samantekt:

1600 tonna eldi sem gildir til 2027.

Ekkert frávik kom fram við eftirlitið en þrjár ábendingar eru gerðar er snúa að skilum á niðurstöðum mælinga, svifögnum og skráningu magns úrgangs.

Eftirlit með fiskeldisstöð
Landeldi

	<p>Tveir olúgeymar eru í varaafsstöðvum stöðvar og er tekin olía á vinnuvélar af öðrum þeirra og er útsláttarbúnaður á dælunni. Báðir eru geymdir innanhúss í þró.</p> <p>Ekki var hægt að komast að útrás frárennslis vegna stöðu sjávarfalla.</p> <p>Mælingar á frárennslis fara fram mánaðalega.</p>
Annað:	<p>Í eftirlitinu voru kynntar niðurstöður áhættumats 2019 vegna tíðni eftirlits og farið yfir þá þætti sem rekstraraðili getur haft áhrif til hækkunar eða lækkunar tíðni eftirlits.</p> <p>Farið var yfir skráningu olúgeyma skv. reglugerð 884/2017.</p> <p>Leiðbeiningar um tilkynningar mengunaróhappa voru kynntar.</p> <p>Umhverfisstofnun hefur unnið leiðbeiningar um útreikninga á losun frá fiskeldi. Leiðbeiningarnar voru kynntar í eftirlitinu og rekstraraðili hvattur til að nýta sér þær til ákvörðunar á losun í skráningum og ársskýrslum.</p> <p>Verkferill um förgun aukaafurða dýra og afleiddra afurða sem ekki eru ætlaðar til mannelis var kynntur í tölvupósti eftir að eftirlitið fór fram.</p> <p>Viðstödd eftirlitið voru Hjalti Bogason og Heiðdís Smáradóttir fyrir hönd Samherja fiskeldis ehf. og Ásta Maack frá Umhverfisstofnun.</p>

Undirskrift eftirlitsmanns: Hulda S. Jónasdóttir

EFTIRLITSSKÝRSLA

Samherji fiskeldi ehf. Stóru-Vatnsleysu, Vatnsleysuströnd.

Dags eftirlits	27.5.2020	Ábyrgðarmaður eftirlits	Hulda Soffía Jónasdóttir
Fyrirtæki	Samherji fiskeldi ehf.	Eftirlitsmaður	Ásta Maack
Heimili	Stóru-Vatnsleysu	Tegund eftirlits	Reglubundið
Kennitala	6104061060	Flokkur	Fiskeldi
Fulltrúi fyrirtækis	Hjalti Bogason	ÍSAT nr.	03.22.0
Fulltrúi fyrirtækis	Heiðdís Smáradóttir	Staðsetning	331424,101 390175,263

NIÐURSTAÐA EFTIRLITS

Ekkert frávik kom fram við eftirlitið en þrjár ábendingar eru gerðar v. skila á niðurstöðum mælinga, svifagna og skráningu magns úrgangs.

UMFANG EFTIRLITS

Eftirlitið var framkvæmt í samræmi við reglugerð 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit.

Farið var í vettvangsheimsókn að Vatnsleysu um morguninn með stöðvarstjóra og aðstæður skoðaðar þar og fundur svo tekinn með fjarfundarbúnaði eftir á þar sem farið var yfir gögn og skráningar. Heiðdís Smáradóttir var einnig viðstödd fjarfundinn.

Vísað er í meðfylgjandi gátlista.

Útrás var undir sjávarmáli vegna sjávarfalla svo ekki var hægt að ganga að henni. Litið var yfir svæðið úr fjörunni. Frárennslið rennur u.þ.b. 50-100 m leið eftir að það sameinast frá öllum kerjum að útrás. Ekkert óeðlilegt sást úr fjörunni í frárennslinu, hvorki olía né froða. Engin önnur hreinsun er á frárennsli. Nokkrir mávar sáust í fjörunni.

Tveir olúgeymar eru, báðir innanhúss í sitthvoru húsi varaafis.

Farið var yfir eftirfarandi atriði á fundinum.

- Áhættumat til ákvörðunar tíðni eftirlita
- Farið yfir seinustu eftirlitsskýrslu frá 2018, frávik og úrbætur
- Umfang
- Skráningar sbr. gr. 3.1 í starfsleyfi
- Áætlanir, tilkynningar og markmið - Neyðar- og viðbragðsáætlanir v. rekstrarstöðvunar, áhættumat og viðbragðsáætlun v. bráðamengunar, trygging v. bráðamengunar, umhverfismarkmið og umhverfisstjórnunarkerfi, tilkynningar um mengunaróhöpp
- Gagna- og skýrsluskil
- Frárennsli og vöktun/mælingar
- Úrgangur, spilliefni og lyf - Meðhöndlun og skráningar
- Mengandi efni
- Dauðfiskur
- Annar úrgangur
- Skráning olúgeyma skv. reglugerð nr. 884/2017.

Rekstraraðili sendi 28.5.20 frekari gögn, útreikninga á losun frá fóðurnotkun 2019 sem og niðurstöður mælinga 2019.

ÁBENDINGAR

Rekstraraðila er bent á að þó einungis sé gerð krafa um mælingar á þriggja ára fresti í starfsleyfi óskar eftirlitsaðili eftir því að niðurstöður mælinga séu sendar með ársyfirliti framvegis ef þær eru framkvæmdar oftar en starfsleyfið kveður á um.

Eftirlitsaðili bendir einnig á að skoða þurfi hlutfallslega mikla aukningu svifagna í frárennsli miðað við aukningu framleiðslu milli 2017 og 2019.

Einnig skal athuga að skráningar á magni og gerð úrgangs í ársyfirliti og grænu bókhaldi skulu einnig taka til annars úrgangs en dauðfisks/affalla.

ANNAÐ

Í eftirlitinu voru kynntar niðurstöður áhættumats 2019 vegna tíðni eftirlits og farið yfir þá þætti sem rekstraraðili getur haft áhrif til hækkunar eða lækkunar tíðni eftirlits.

Farið var yfir skráningu olíugeyma skv. reglugerð 884/2017.

Leiðbeiningar um tilkynningar mengunaróhappa voru kynntar.

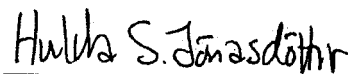
Verkferill um förgun aukaafurða dýra og afleiddra afurða sem ekki eru ætlaðar til manneldis var kynntur í tölvupósti eftir að eftirlitið fór fram.

Umhverfisstofnun hefur unnið leiðbeiningar um útreikninga á losun frá fiskeldi. Leiðbeiningarnar voru kynntar í eftirlitinu og rekstraraðili hvattur til að nýta sér þær til ákvörðunar á losun í skráningum og ársskýrslum.

1 Frávik: Framkvæmd telst ekki í samræmi við kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum eða reglugerðum.

2 Ábending: Ástand sem eftirlitsmaður telur vert að vekja athygli á í þágu heilsuverndar, umhverfisverndar og öryggis en sem ekki geta talist frávik.

Reykjavík, 06.07.2020

Hulda Soffía Jónasdóttir